

DIN Årskonference 2019

Workshop 1

Implementeringsforståelser og –praksis i projektet 'Plads til
forskellighed'

v. Lektor, ph.d. Jens H. Lund, Professionshøjskolen VIA,
Forskningsprogrammet Professionsdidaktik

Program

1. Indledende rammesætning
2. Baggrund
 - a. Kort om projektet Plads til forskellighed
 - b. kort historisk rids over udvikling af komponentmodeller for implementering
3. Øvelse
4. Aktuelle opmærksomhedsfelter i følgeforskningen
5. Fælles drøftelse

Rammesætning

- Normative forskningsinteresse i implementering/omsætningsprocesser på organisationsniveau
 - Et bekymret professionsperspektiv – professionens eget bidrag til deprofessionalisering? – implementeringsfaglighed?
 - Konsekvens: individuel overload og svag adressering af implementeringsviden contra interv. viden
 - Konsekvens: svækkelse af professionen i et samfundsmæssigt perspektiv
 - Konsekvens: ringere kvalitet i opgaveløsning
- Fokus på inddragelse og samarbejde i forhold til professionelle – ej ‘borgere’
- Fremstillinger fra ‘maskinrummet’

Baggrund

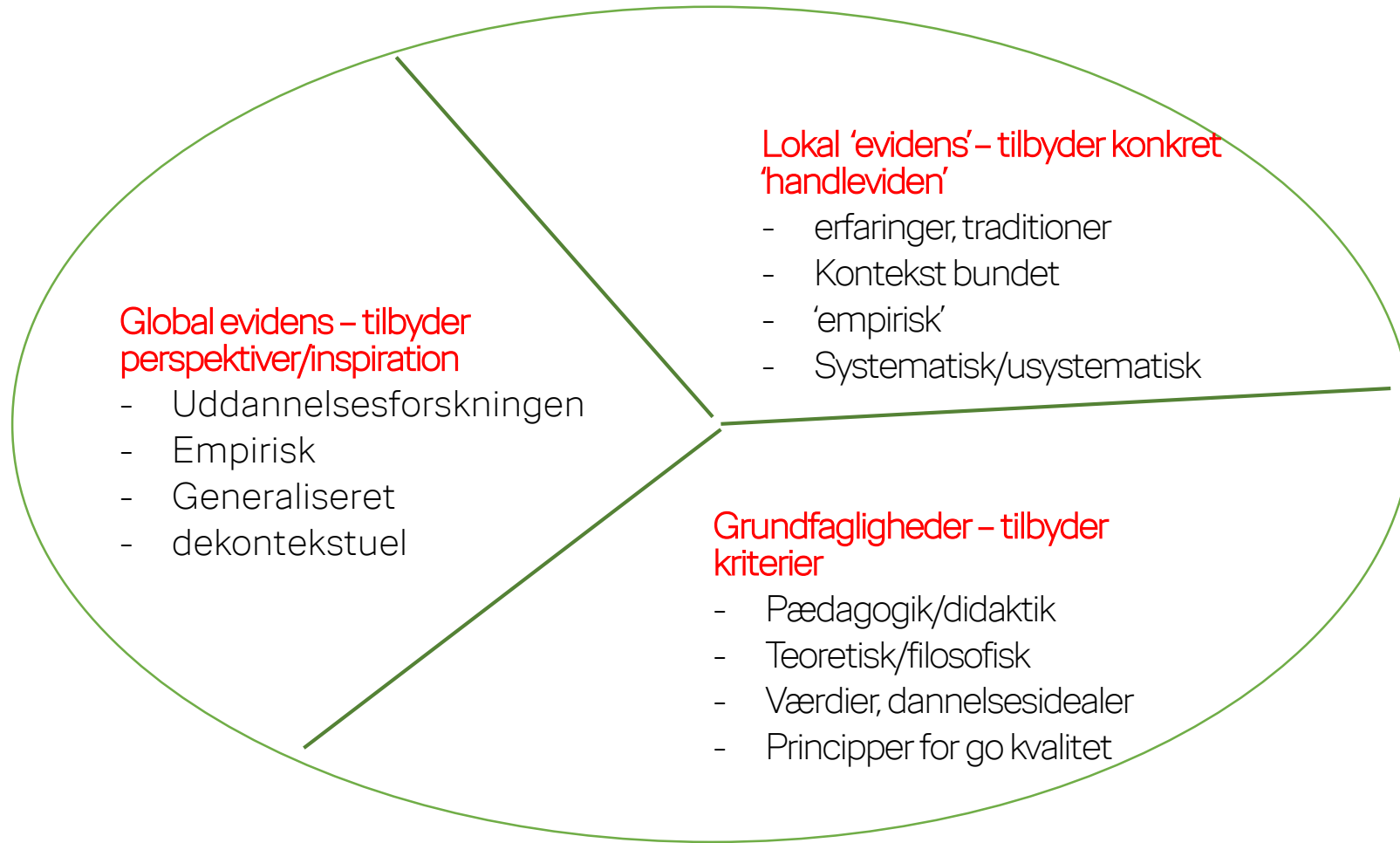
Kort om projektet Plads til forskellighed:

- Udbudt af UVM
- Ca. 80 skoler – beslutning om deltagelse på skoleniveau
- Fælles fokus: inklusion og udvikling af trivsel i indskoling
- Frit valg mellem en række brede temaer
- Frit valg af pædagogiske tiltag/metoder – metodekatalog og videnpapir
- Fokus på såvel interventionsviden som implementeringsviden
- 3 uddannelsesdage
- Ressourcer i øvrigt i vid udstrækning udlagt til den enkelte skole
- Implementeringsstøtte via skabelon og digital sparring

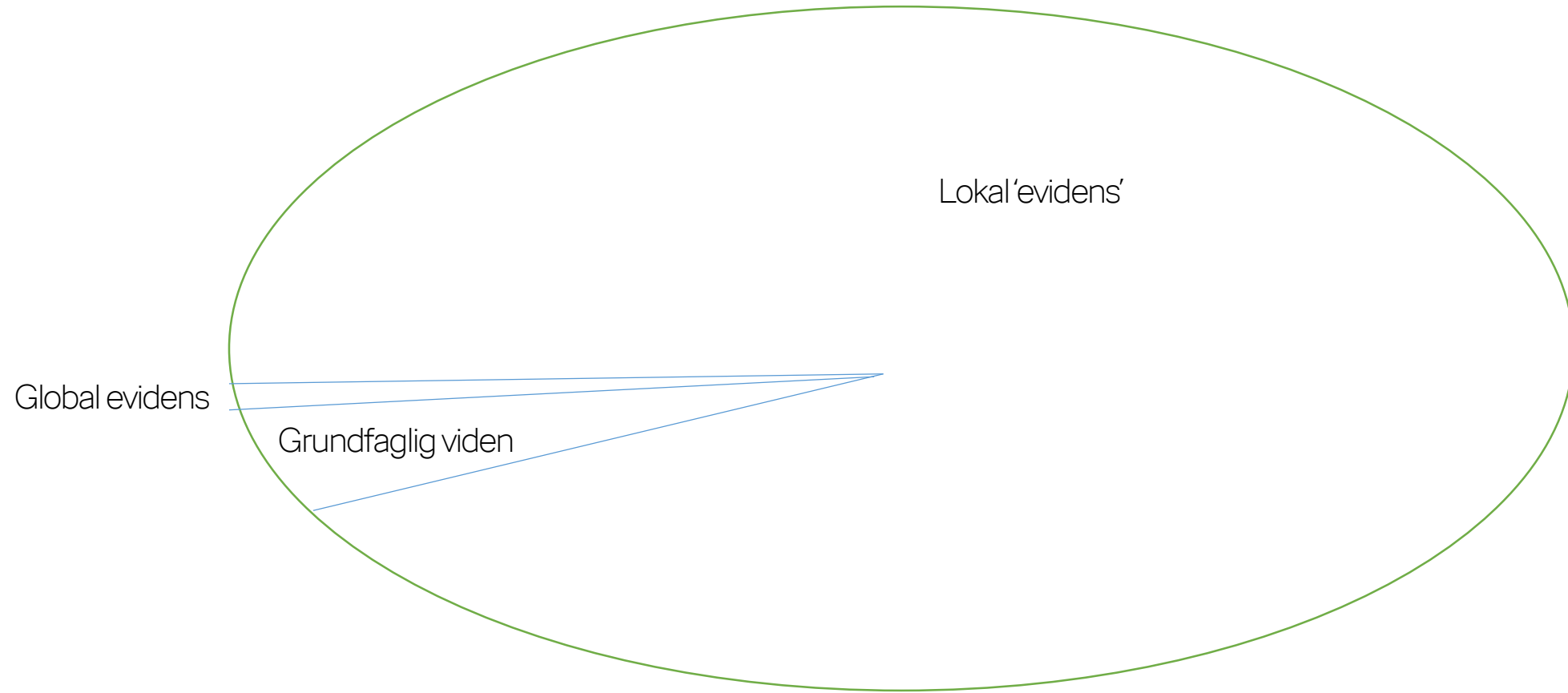
Historisk rids,
step 1: Kort om ph.d. projekt

- suborganisatoriske
omsætningsprocesser i
videnssociologisk perspektiv

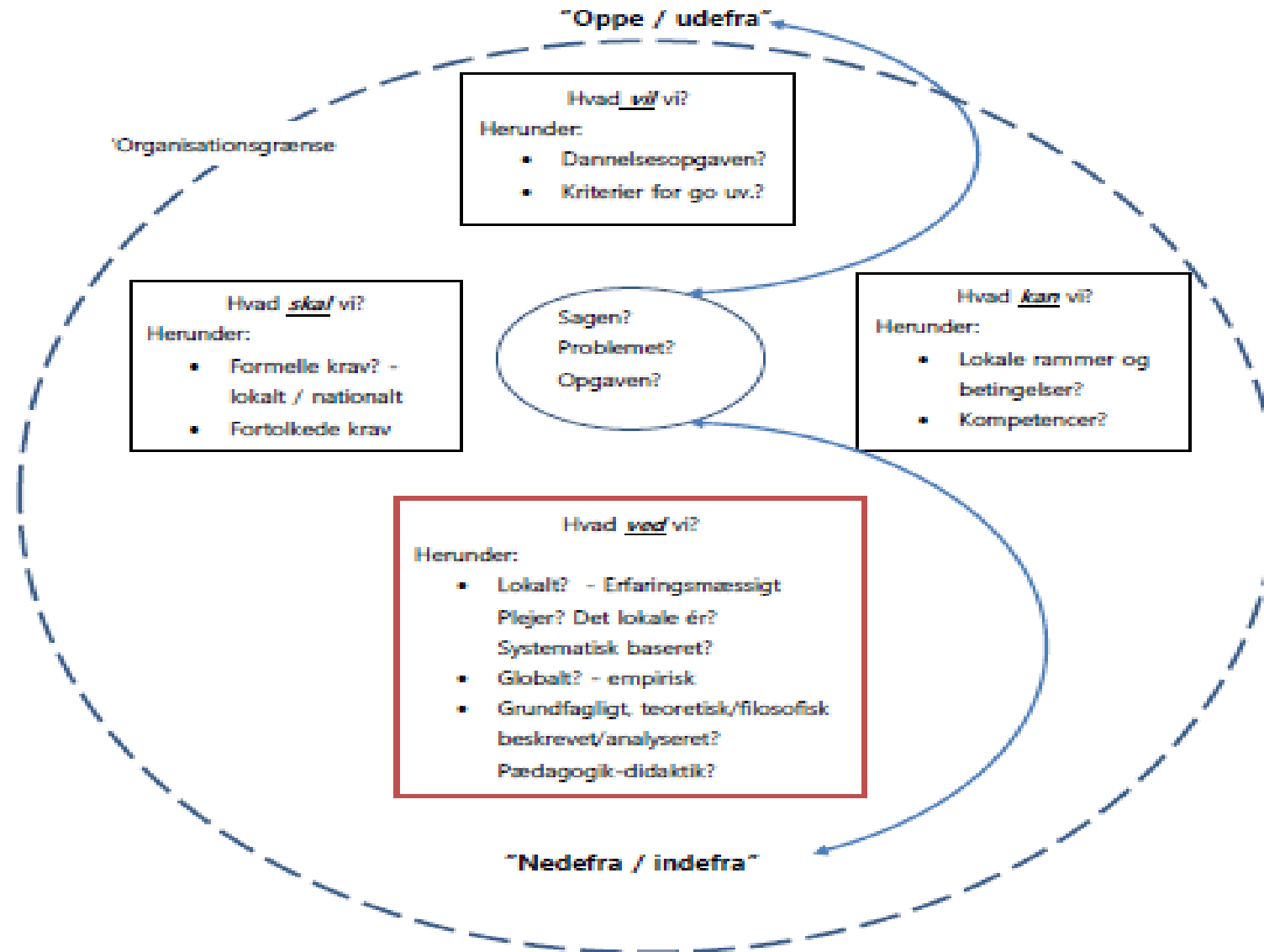
Videnstyper

Generelt billede

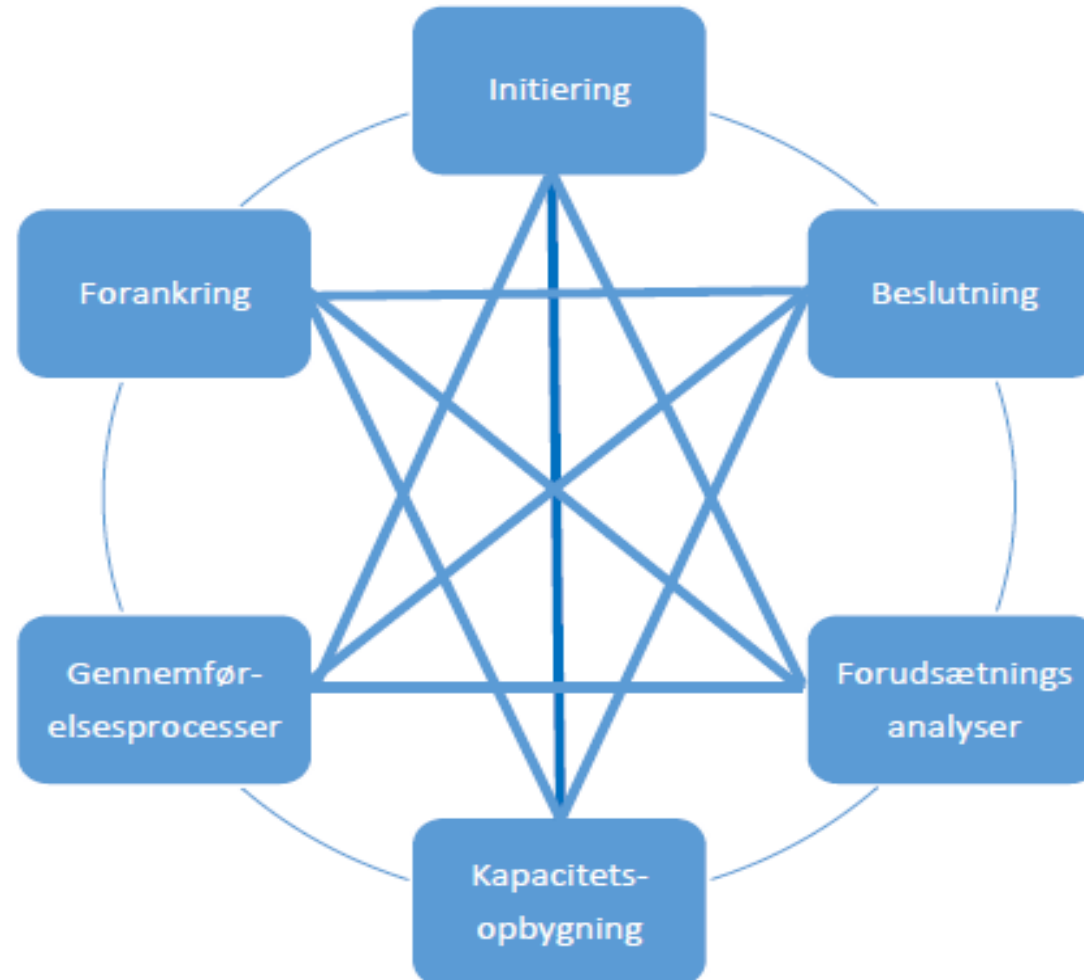
Model 1. Tænketechnologi med fokus på vidensanvendelse i suborganisatoriske omsætningsprocesser i formelle fora – team, afdelingsmøder, pæd. råd etc.

Step 2: Udvikling af generel
implementeringsmodel til VIA, internt

En generel komponentmodel udviklet pga. litt. studier, projekterfaringer og egen forskning

[https://www.ucviden.dk/portal/da/publications/introduktion-til-en-generel-implementeringsramme--et-planlaegnings-og-procesvaerktoej\(7a2a3f1e-9cb1-46c8-bb6e-0af014d8ae7b\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/publications/introduktion-til-en-generel-implementeringsramme--et-planlaegnings-og-procesvaerktoej(7a2a3f1e-9cb1-46c8-bb6e-0af014d8ae7b).html)

Step 3: Videreudvikling af generel
komponentmodel i projektet 'Plads til
forskellighed'

Komponentmodel i projektet 'Plads til forskellighed' – en tænketeknologi

Step 4: Følgeforskningen på
implementeringsaspektet i projektet Plads til
forskellighed – foreløbige
opmærksomhedspunkter

Øvelse

- en personlig metafor for 'implementering'?
- Idealt....

”Implementering: det værste vrøvlord i mands minde.”

Kilde: Larsen, B. (2001): I Melander, P. (red.): ”Teori & praksis: Skandinaviske perspektiver på ledelse og økonomistyring” København: Djøf / Jurist- og Økonomforbundet, 2001. s. 361-405.

**”Vær altid på vagt, når nogen anvender ordet
implementering”**

Citat: Per Fibæk Larsen, prof. DPU/AU, oplæg på konference 21. marts 2019

Skitser til forskellige typer af grundlæggende forståelser af 'implementering' / formaterende tilgange? Positioneringer?

1. *"Nogen, der vil noget med mig"*

- Magt? Politisk diskurs?

2. *"Vigtigt, at jeg gør det rigtigt – følger opskriften"*

- Ekspert-positioner? Lineære processer?

3. *"Her kan jeg få løst et problem"*

- 'Teknisk tilgang' problem → løsning. Problemejere og løsningsindehavere?

4. *"Deltager i en udviklende undersøgelse"*

- Spørgende, undrende bidragende positioner? – cirkulære processer?

5. ?

Skitser til forskellige typer af grundlæggende forståelser af / formaterende tilgange til 'implementering' - i litteraturen?

Søgninger på fx conception*, belief*, perception*, approach*, paradigm*, assumption*

1. Få kilder, der adresserer denne optik
2. De der gør det orienterer sig mod aktørers 'oplevelser' af implementeringsgenstanden
3. ..Ikke af implementering som samlet fænomen...

To potentielle indgange til eksplicitering af grundlæggende antagelser om 'implementering

- Situationsbestemmelse?
 - Simpel, kompliceret eller kompleks?
 - Kilde: Zimmermann i Patton, M. Q. (2011): Developmental Evaluation. The Guildford Press
 - Link: [https://www.ucviden.dk/portal/da/publications/om-implementering--og-potentialer-i-forskningsbaseret-viden-om-implementering\(ca6cdf51-0718-4b09-aa7e-f1c82942cd78\).html](https://www.ucviden.dk/portal/da/publications/om-implementering--og-potentialer-i-forskningsbaseret-viden-om-implementering(ca6cdf51-0718-4b09-aa7e-f1c82942cd78).html)
- Formålsstyret ↔ fidelitetsstyret? Implementeringskvalitet?

Øvrige opmærksomhedsområder i følgeforskningen: Pædagogisk faglitteratur skelner generelt ikke mellem interventions- og implementeringsviden (?)

1. Kooperativ læring (hjælp til at lære af hinanden)
2. Elevformidling og kammeratpåvirkning
3. Træning af sociale færdigheder (at interagere positivt)
4. Kollaborativ undervisning (effektiv teamplayer)
5. Forældreinvolvering og -støtte
6. Instruktion i kognitive strategier
7. Selvreguleret læring (lede egen læring)
8. Hukommelsesstrategier
9. Repetition og øvelse
10. Gensidig undervisning
11. Adfærdsmæssige tilgange
12. Funktionel adfærdsvurdering
13. Kognitiv adfærdsterapi
14. Direkte instruktion (tydelig struktur m.m.)
15. Formativ vurdering og feedback
16. Teknologiske hjælpemidler
17. Styrket og alternativ kommunikation
18. Fonologisk bevidsthed og forarbejdning
19. Kvaliteten af det fysiske miljø
20. Universelt design for læring
21. Respons på intervention (graduer så der tages individuelle hensyn)
22. Læringsmiljø (positivt, trygt og motiverende)
23. Strategier på skoleniveau
24. Samarbejde mellem forskellige instanser
25. Inkluderende undervisning (tilpas til alle elever)
26. Læringsmuligheder (giv tid til mængde og kvalitet)

Mitchell, David (2014): *Hvad der virker i inkluderende undervisning*. Dafolo

Brug af modeller, skabeloner, tænketeknologier har sine begrænsninger

- Disse støttende teknologier forandrer i sig selv ikke implementeringspraksis
- Den eksisterende samarbejdspraksis spiller mere eller mindre sammen med den systematiske optik, som teknologierne tilbyder
- Konkrete anvisende overvejelser:
 - Processtyrer
 - Procesobservatør – øvelser – feed back form...
 - 'Åbne teknologier'
 - Mødeforberedelse
 - Eksplicitering af forskellige mødediskurser – 'privat – politisk – usystematisk – systematisk opgaveorienteret.....?'

Kapacitetsbegrebet

- Kapacitetsopbygning er meget andet end kompetenceudvikling
- Betingelser og ressourcer i bred forstand – arbejds gange etc.
- Skelne mellem betingelser for 'projektet' og
- betingelser for (den pædagogiske) intervention/metodeanvendelse
- Ledelsesdeltagelse i implementeringsteam er afgørende...